

7. TUND

KRISTUSE RISTIMISE PÜHA - RISTIJA JOHANNES

Õpetajale

Ristija Johannesele on kirjutatud kõigis evangeeliumites: Mt 3:1-17, Mk 1:1-11, Lk 3:1-22, Jh 1:19-34. Kristuse ristimise Pühal räägitakse Jeesuse avaliku töö algusest. Ristija Johannes oli selles tähtsas osas, sest Jeesus tuli tema juurde ristimisele. Ristija Johannesele räägitakse kirikus ka Jaanipäeval, sest Jaanipäev on 6 kuud enne Jeesuse sünnipäeva.

Ristija Johannes on Jeesuse ema Maarja sugulase Eliisabeti ja Sakariase poeg. Johannese elu algus oli ka väga eriline. Piiblis on kirjas, et Johannes oli täis püha Vaimu juba oma ema kõhus olles. Johannes tähendab "Jumal on armuline". Maarja ja Eliisabeti kohtumisest on eraldi tund Lastekirik materjalis ([LINK](#)).

Ristija Johannese tulekust räägitakse juba Vanas testamendis. Ettekuulutused on tähtsad, sest need näitavad, et Jumal ei tee neid asju kogemata või hetke inspiratsiooni ajel, vaid Jumala hea plaan on täpne. Ja nõnda on ka Jeesuse ristimine Johannese poolt Jumala planeeritud.

Ristija Johannes oli Leevi suguvõsast, preestrite suguvõsast, aga ta ei riietunud nende moodi. Ta oleks pidanud valmistuma oma teenistuseks preestrina, kuid Jumal oli teda kutsunud hoopis prohvetiks. Johannes riietus nagu Vana Testamendi prohvet Eelija. Pole ime, et mõned preestrid küsisid, et kas ta on Eelija (Jh 1:21).

Johannes ei rääkinud sellest, mis tal iganes mõttesse tuli, vaid ta toetus Vana testamendi ennustustele. Neid ta oli kindlasti palju lugenud ja kuulnud, kuna tema isa oli preester. Johannes ise rääkis, et ta on see kelle kohta Jesaja ütles: Hüüdja hääl: „Valmistage kõrbes Issanda teed, tehke lagendikul maantee tasaseks meie Jumalale! Js 40:3-5, Lk 3:4-6. Vana Testament lõppeb Malaki raamatuga, kus kolmandas peatükis on ennustus Johannese tulekust.

Lähis-idas olid jalad ja jalatsid kõige vähem väärtustatud ja mustad, sellepärast ei olnud jalatside lahti võtmine tähtis töö, vaid orja töö. Aga Johannes, keda kõik tulid kuulama, rääkis inimestele, et ta pole vääriline tegema isegi orjale kuuluvat tööd, Jeesuse jalatsipaelte lahti päästmist (Lk 3:16). Kuigi Johannes oli suur õpetaja inimestele ja tal oli

palju järgijaid, tegi ta siiski ennast alamaks orjast, sest ta teadis, et Jumala poeg on tulemas.

Ristija Johannest tuntakse just sellest, et ta kuulutas Jumala armu ja headust ning pattude andeks andmist ja päästet. Johannese ristas inimesi meeleparanduseks. See oli inimese tunnustäht ja tema kahetsuse osutus. Kui Johannes ristas inimesi siis kuulutas ta neile ette, et tuleb keegi, kes ristib Püha Vaimuga (Mt 3:11). Ja siis tuli Jeesus, kellest Johannes oli ette kuulutanud Johannese juurde ristimisele. Johannes ristas Jeesuse Jordani jões. See oli Jeesuse kuulutustöö alguseks. Jumal andis oma volituse, heakskiidu, Jeesusele. Ja Jumal tegi seda avalikult, nii et selle tunnistajad on saanud selle Piiblis kirja panna ka meile lugemiseks.

Kui Jeesus peale ristimist kuulis oma Isa häält taevast hüüdmast, oli see talle julgustuseks. Jeesust ootasid kiusatused kõrbes ja pikk tee kuni ristisurmani, aga Isa andis talle julgustust käia see tee lõpuni. Jumala Taevast kuulnud sõnad on kombineeritud nendest salmidest: Ps. 2:7, Js 42:1. Ka meie vajame julgustavaid ja juhatavaid sõnu Piiblist, et käia kristlase teed.

Johannese elu lõpp oli traagiline. Tolleaegne valitseja, Herodes, oli huvitatud Johannese sõnumist ja tahtis teda kuulata. Johannes hurjutas hoopis Heroodest, sest ta oli abiellunud oma venna naisega. See aga ei meeldinud Herodesese abikaasale, kes vihkas Johannest ja soovis teda tappa, kuid Herodes ei julgenud. Siis tema abikaasa tegi salakavala plaani ja Herodes oli sunnitud Johannese ära tapma. (Mk 6:14-29) See olgu õpetajale teadmiseks, aga väikestele lastele me sellest ei räägi.

Piibliõpetus on jagatud kolmeks osaks, et õpetajal oleks võimalik valikut teha arvestades grupi vanust ja teadmisi. Piibliloo peamine sisu on 3. osas, aga võib rääkida lisaks ka rohkem taustateadmisi Johannesest, mis on 1. ja 2. osades. Et tund huvitavamaks teha, võiks õpetaja tuua lastele maitsmiseks mett ja isegi rohutirtse (NB! teha kindlaks, et ühelgi lapsel ei ole mee allergiat.)

NB! Ristimisest on eraldi pühapäevakoolitund Lastekirik 29. tund Misjonipüha - [LINK](#).

Tunni eesmärgid:

- Laps õpib tundma Ristija Johannese elu.
- Laps õpib kuidas Jeesus ristiti.
- Laps saab aru, et Jumal armastab teda.

Piibliõpetus

OSA 1

Kas mäletate kellega Jeesuse ema Maarja kohtus, siis kui ta oli rase? Keegi teine naine, kes oli ka lapseootel? Jah Eliisabet! Tema oli Maarjaga samal ajal lapseootel ja sünnitas poisi kolm kuud enne kui Maarjal sündis Jeesus.

Eliisabet ja tema abikaasa Sakarias olid juba vanad aga neil polnud lapsi. Sakarias oli preestrina tööl templis. Ühel päeval pidi Sakarias minema templis altari juurde teenistusse ja ühtäkki tuli tema juurde ingel Gabriel. Sakarias ehmatas ja kartis ingliti. Aga ingel rääkis talle, et Sakariase palveid on kuulnud

ja nad saavad Eliisabetiga poja. Ingel rääkis, et pojale peab andma nime Johannes ja et ta on juba oma ema kõhus täis Püha Vaimu. Aga teate mis, Sakarias ei uskunud inglit! Sakarias küsis, kuidas see võib juhtuda, kui me oleme juba nii vanad. Ja ingel ütles, et Sakarias kaotab kõnevõime, sest ta ei uskunud seda mida ingel talle ütles. Ja nii juhtuski, et kui Sakarias tuli templist välja ei saanud ta enam rääkida. Ning Eliisabet jäi lapseootele ning Sakarias oli terve raseduse aja tumm. Lõpuks tuli Eliisabetil sünnitamise aeg kätte ja ta sünnitas poja, kellele kõik teised tahtsid isa järgi nimeks panna Sakarias. Aga Eliisabet tahtis panna nimeks Johannes. Siis Sakarias kirjutas tahvlile, et „Johannes on tema nimi.“ Ja kohe peale seda sai Sakarias oma kõnevõime tagasi. Kõik inimesed olid vaimustuses sellest juhtumist ja mõtlesid, et Johannesest tuleb midagi erilist.

OSA 2

Kas sa oled kohanud kunagi inimest, kes on olnud vaimustuses mõnest kindlast asjast ja ta suudab rääkida ainult sellest kindlast asjast? Näiteks kui keegi sai kingituseks midagi väga erilist ja ta räägib sellest pidevalt ning näitab oma uut asja kõigile keda ta kohtab. Täna kuuleme Johannese nimelisest mehest, kes oli just selline.

Piiblis kirjutatakse Johannesest, et ta kandis kaameli nahast riideid, mille peal oli nahast vöö. Ta sõi rohutirtse ja mett, ning elas kõrbes. Ta isa oli ametilt preester, kellel olid väga ilusad riided ja töökohaks oli tempel. Johannes ei olnud samasugune kui teised tema pere mehed.

Tundub, et Johannes oli selline mees, kelle peale teised võisid pilku heites naerda, kuna ta erines teistest. Kas oled märganud, et kui keegi on teistsugune siis tema peale naerdakse või teda kiusatakse? Johannes teadis oma ülesannet ega üritanud olla midagi muud. Johannese ülesanne oli kuulutada inimestele, et Jeesus on tulemas ja et neil on vaja meelt parandada. Mis asi on meelearandus? Kas meelearandus tähendab, et keegi läheb su pea sisse ja hakkab seda parandama haamri ja naeltega? Ei tähenda. Meelearandus on see, et sa tahad muuta endas midagi paremaks. Näiteks, kui sa varem tahtsid kogu aeg kedagi kiusata, siis nüüd sa keskendud sellele, et sa teda enam ei kiusaks ning paluksid talt andeks.

Kui Johannes elas kõrbes ja palvetas, ta sai Jumalalt käsu hakata Jeesuse tulekuks ettevalmistusi tegema (Lk 3:2). Kas ema on teid käskinud teil teha ettevalmistusi enne sünnipäeva või enne jõule? On vaja koristada, küpsetada, kutseid saata ja veel palju muud, et kõik oleks valmis siis kui sündmus käes on. Samamoodi pidi Johannes valmistama inimesi ette, et nad võiksid võtta vastu Jeesuse sõnumi. Johannes oli ettekuulutaja, kes kuulutas inimestele, et oma pattude andeks saamiseks peavad nad saama ristitud.

Johannes andis ka juhiseid selle kohta kuidas olla üksteisele armulisem, näiteks „Kellel on kaks särki, jagagu sellele, kellel ei ole, ning kellel on toitu, tehku niisamuti!“ „Ärge nõudke rohkem, kui teie jaoks on seatud!“ „Ärge tehke kellelegi liiga, ärge olge väljapressijad, leppige oma palgaga!“ (Lk 3:11, 13-14)

Johannes rääkis tarka juttu ja mõned inimesed hakkasid mõtlema, et kas tema ongi Messias keda oodatakse. Johannes oli avaliku elu tegelane, keda kõik tundsid, aga ta ei võtnud au enda peale vaid rääkis pidevalt, et pärast teda on tulemas teine kes on väarikam, kui Johannes. „Mina ristin veega, aga teie keskel, kuigi teie teda ei tea, seisab juba see, kes tuleb pärast mind.

Mina ei ole väärt tema jalatsipaelagi lahti päästma." (Jh 1:26-27) Johannes mõtles sellega, et tema ei ole üldse nii tähtis kui see, kes on tulemas. Tolle aja Iisraelis oli väga palju tolmu ja kanti sandaale, ning oli arusaam, et jalgade pesemine või jalatsitege tegelemine oli väga ebaväärtuslik töö. Johannes ütles kõigile, et tema arvates on Jeesus nii väärikas, et tema jalatsite avamiseks oleks vaja kedagi tähtsamat kui Johannes ise.

OSA 3

Johannes seisab kaameli nahast riietes Jordani jõe kaldal. Seal on väga palju rahvast ja Johannes jutlustab valju häälega ning vahepeal ristib neid, kes on aru saanud, et nad on pattu teinud ja vajavad andeks andmist.

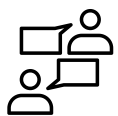
Siis järsku tuli tema ette Jeesus. Johannes ilmselgelt oli teadlik, et Jeesus on eriline, sest Johannes ütles Jeesusele: Aga Johannes püüdis teda igati keelata: „Mul on vaja lasta ennast sinul ristida - ja sina tuled minu juurde!” Mt 3:14

Johannes sai aru, et Jeesus on Jumala Poeg ja ta ei oleks tahtnud teda ristida, sest tema arust Jeesus ei vajanud meelearandust. Aga Jeesus tahtis samastuda inimestega ning näidata eeskujut, et kõik vajavad ristimist.

Ja siis juhtus midagi sellist, mida pole varem juhtunud. Piiblis on kirjas, et taevast avanes ja taevast kostus hää: „See on minu armas Poeg, kellest mul on hea meel!” (Mt 3:17). Mis arvate, kes seda ütles? Kelle poeg Jeesus on? Jah, Jumal Isa ütles seda. Lisaks sellele tuli taevast veel Püha Vaim, tuvi kujul ja laskus Jeesuse peale. Kõik kohalolijad olid kindlasti väga hämmastunud toimunust.

Kui Jeesus kuulis oma Isa häält, oli see talle julgustuseks. Jeesust ootasid kiusatused kõrbes ja pikk tee kuni ristisurmani, aga Isa andis talle julgustust, et käia see tee lõpuni.

Me vajame samuti Jumala sõnu julgustuseks ja juhiseks, et käia seda kristlase teed. Võib-olla palju rohkem kui Jeesus. Ja kust me kuuleme Jumala sõnumit? Piiblis, kirikus, pühapäevakoolis ja ka palve kaudu Jumal võib meid julgustada. Äkki Jumal tahab täna öelda just sulle, et „Sina oled mu armas Poeg või Tütar, sinust on mul hea meel!”

Arutelu

- Miks Johannes ei tahtnud alguses Jeesust ristida? Johannes ei tahtnud alguses ristida Jeesust, sest ta arvas, et pole väärikas sellist tegu tegema Jeesusele, kes on Jumala Poeg.
- Miks Johannesel tuli Jeesus ristida? Johannesel tuli ristida Jeesus, sest Jeesus tahtis näidata eeskujut inimestele. Ja see oli Jumala poolt ettenähtud viis, kuidas Jeesus oma tööd alustab maailma päästmiseks.
- Kuidas kõik kolm Jumala isikut olid kohal Jeesuse ristimisel? Jeesus oli kohal füüsiliselt, Jumal Isa oli kohal hääle kaudu, Püha Vaim oli kohal tuvi kujul.
- Miks Jeesus tuli maailma? Jeesus tuli maailma, et päästa inimesed patu käest ja anda inimestele igavene elu.
- Kuidas me võime saada patud andeks? Me võime saada patud andeks paludes Jeesust ja uskudes, et ta on surnud ristil meie pattude eest.

Kuldsalm

„Sina oled mu armas Poeg, sinust on mul hea meel!” Lk 3:22

Palve

Tänu Sulle, Jumal, et tegid nii hea plaani inimeste päästmiseks juba kaua aega tagasi. Aitäh, et Jeesus ja me kõik saame olla sinu lapsed, keda sa armastad väga. Aamen.

Meisterdamine ja tegevus

Meisterdus 1 - Tuvi pabertaldrikust

Vaja läheb: Pabertaldrikuid, kääre, liimi, vildikaid.

Lõigata pabertaldrikust välja tiivad ja tuvi keha.

Tiibade otsad omavahel kokku kleepida ning siis keha taha kleepida.

Tuvile joonistada silmad, nokk ja jalad.

Meisterdus 2 - Ristija Johannes

Joonistada Johannes või printida välja **LISA 1** olev kuju, ning teha talle

selga riided. Kasutada võib kangast, lõngajuppe või karva (tehis karusnahka). Kui kangaid või muid vahendeid ei ole võib kasutada ka värvilist paberit. Siis võib paberit kortsutada, et tekiks dekstuuri. Ka Johannese ümbruse võib ära kaunistada.

Meisterdamine 3 - Jeesus ja Ristija Johannes

Joonistada Jeesus ja Johannes Jordani jõe äärde. Taevasse kleepida valgest paberist pilv, mis käib lahti. Pilve sees olev tekst: „Sina oled mu armas Poeg, sinust on mul hea meel!” Lk 3:22. Pilve võib iga laps ka ise joonistada, kuid **LISA 2** leiad ka prinditava versiooni.

Tegevus 1 - Värvimispilt

LISA 3 on olemas värvimiseks pilt, millel on tekst „Sina oled mu armas laps, sinust on mul hea meel!” (inspireeritud kirjakohest Lk 3:22).

Tegevus 2 - Värvimispilt

LISA 4 on olemas värvimispilt "Ristija Johannes ristib Jeesust". Pildi autor on Nata Silina (supercoloring.com).

Lisaks on võimalik leida ristimise või Ristija Johannese teemalisi meisterdusi LNÜ Pinteresti lehelt - [LINK](#).

Mäng

Mäng 1 – Nimed pantomiimina

See mäng sobib koolilastele, kes oskavad lugeda ja kirjutada. Väiksemad võivad tähti küll näidelda aga nende järgi nimede arvamine võib osutuda raskeks.

Proovime Sakariase olukorda, kui teised tahtsid panna ta pojale nimeks "Sakarias" aga ta ise teadis, et peab nimeks panema "Johannes", kuid ei saanud rääkida.

Valitakse üks vabatahtlik, kellele mängu juhendaja annab paberile kirjutatud nime. Tema peab nüüd nime teistele kommunikeerima ilma rääkimiseta ning teised püüavad ära arvata, mis nimi on. Mängija võib tähti näpuga "joonistada" õhku või näidata kehaga või hoopis näidelda tegelast. Nimedeks võib valida piibliloos esinevaid nimesid.

Laulud

- „Ma vaatan rõõmsasti taevasse“ J.L. Runeberg & R. Lagi, kogumik „Päevaviisid“
- „Olla Jumala laps“ T. Lige, [NOOTIDE LISA 3](#)
- „Õnnelikud lapsed“ kogumik „Päevaviisid“
- „Jeesuse jünger“ T. Jürjo, [NOOTIDE LISA 3](#)
- „Ristimislaul“ C. Jepsson ja M. Vulpius, kogumik „Päevaviisid“
- „Taevasa peopesal“ P. Simojoki, [NOOTIDE LISA 3](#), Youtube [LINK](#)
- „Liiga väike liiga suur“ J. Levy, [NOOTIDE LISA 3](#), Youtube [LINK](#)
- „Usutunnistuse laul“ T. Jürjo, kogumik „Laulud lastele ja liturgia lastele“
- „Usutunnistus“ P. Simojoki & A-M Kaskinen, kogumik „Noore koguduse laulik“
- „Mina usun Piiblit“ Lastemisjon [LINK](#)
- „Siin on mu väikene süda“ T. Lige, [NOOTIDE LISA 2](#)
- „Jumala peopesal“, P. Halonen, [NOOTIDE LISA 3](#)
- „Jeesus, meid sa puuduta nüüd“ kogumik „Kiriku laulu- ja palveraamat“
- „Ma olen ristitud“ kogumik „Kiriku laulu- ja palveraamat“

Video

Pildipiibel: Ristija Johannes - [LINK](#)

Autorid

Salome Olenius
Triin Salmu

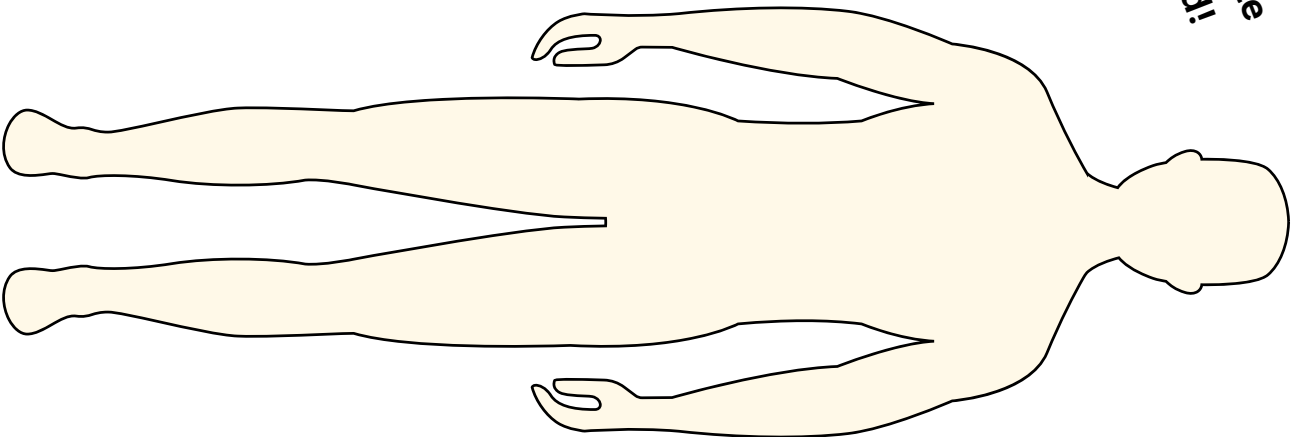

Allikad

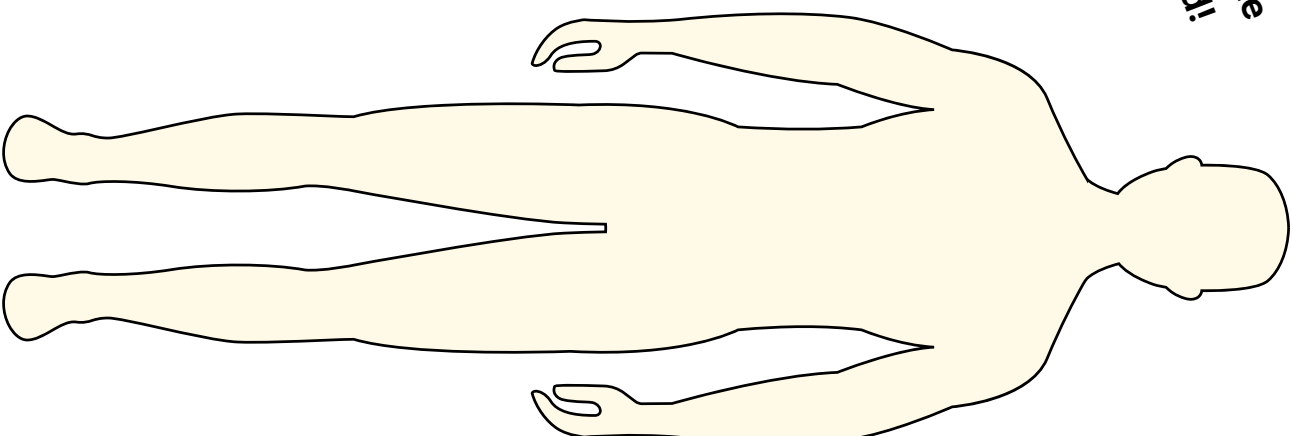
Piibel
Seikkaillen läpi Raamatun -materjal Liisi Portini aruteluküsimused
Piibel Kaanest Kaaneni, Jukka Norvanto
Ristija Johannes, Erkki Koskenniemi, www.koskenniemi.fi
Supercoloring.com
Pinterest

Tee
Ristija Johannesele
riided ja juukseid!

Tee
Ristija Johannesele
riided ja juukseid!

NB! Ära pilvi keskelt lahti löika! Keskmise joon on murdejoon.
Kleebi kirjakohtaga pool paberile ja voldi pilv pooleks.

SINA OLED
MU ARMAS POEG,
SINUST ON MUL HEA MEEL!
Lk 3:22

SINA OLED
MU ARMAS POEG,
SINUST ON MUL HEA MEEL!
Lk 3:22

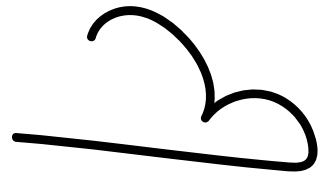
SINA OLED
MU ARMAS POEG,
SINUST ON MUL HEA MEEL!
Lk 3:22

SINA OLED
MU ARMAS POEG,
SINUST ON MUL HEA MEEL!
Lk 3:22

SINA OLED

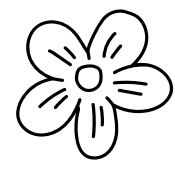
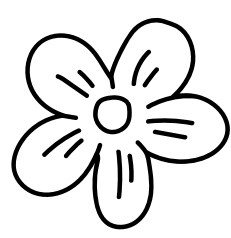
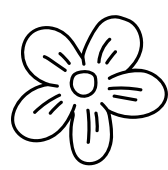
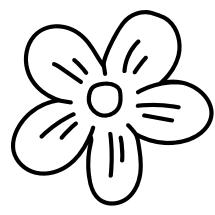
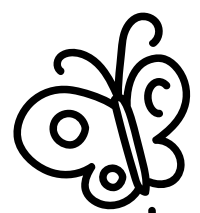
MU ARMAS

LAPS, SINUST

ON MUL

HEA MEEEL!

paint the world
SUPER
COLORING